

โครงการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ เชิด เจริญรัมย์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

รหัสวิชา ส 31103

รายวิชา พระพุทธศาสนา 1

จำนวน 1 คาบ / สัปดาห์ / ภาค

จำนวน 0.5 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาวิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติ และมีความรู้ความเข้าใจ สังคมชมพูทวีป คติความเชื่อทางศาสนา สมัยก่อนพระพุทธเจ้า ทฤษฎีที่เป็นสากล ข้อปฏิบัติที่เป็นสายกลางของพระพุทธศาสนา การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง พุทธประวัติด้านการตรัสรู้ การก่อตั้งพระพุทธศาสนา ประวัติพระอัสสชิ พระกัศยปโคตมิเถรี พระนางมัลลิกา หมอชีวกโกมารภัจจ์ พระนาคเสนเถระ พระยามิลินท์ สมเด็จพระวันรัต (เฮง เขมจารี) หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต อาจารย์ สุชีพ ปุญญานุภาพ พระเวสสันดรชาดก ชาดก พระรัตนตรัย : วิเคราะห์ ความหมายและคุณค่าของพระพุทธเจ้า อริยสัจ 4 การสงเคราะห์บุตร การสงเคราะห์ภรรยา ความสันโดษ พุทธศาสนสุภาษิต ความสำคัญของพระไตรปิฎก พระไตรปิฎก การเข้าใจในหน้าที่ของภรรยา หน้าที่ของ ทายก ทายิกาและปฏิคาหก การรักษาศีล 8 การครองตนเป็นพลเมืองที่ดี เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ มี คุณธรรมจริยธรรม และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม ส่วนรวมได้เป็นอย่างดี

มาตรฐานการเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้

สาระที่ 1 ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

มาตรฐานที่ ส 1.1 เข้าใจประวัติความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น

ที่ตนนับถือและสามารถนำหลักธรรมของศาสนามาเป็นหลักในการอยู่ร่วมกัน

สาระที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก สาวิกาและชาวพุทธตัวอย่าง

มาตรฐานที่ ส 1.1 เข้าใจประวัติความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น

ที่ตนนับถือและสามารถนำหลักธรรมของศาสนามาเป็นหลักในการอยู่ร่วมกัน

สาระที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

มาตรฐานที่ ส 1.2 ยึดมั่นในศีลธรรมการทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม และศรัทธาใน

พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ส 1.3 ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรมและศาสนพิธีของพระพุทธศาสนา

หรือศาสนาที่ตนนับถือ ค่านิยมที่ดีงามและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน

การพัฒนา บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้

อย่างสันติสุข

สาระที่ 4 พุทธศาสนสุภาษิต คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนาและพระไตรปิฎก

มาตรฐานที่ ส 1.3 ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรมและศาสนพิธีของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ค่านิยมที่ดีงามและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้
อย่างสันติสุข

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในลักษณะด้านต่าง ๆ ของสังคมในชมพูทวีป คือ การปกครอง สังคม และศาสนาหรือลัทธิความเชื่อต่าง ๆ ความสำคัญของพระพุทธศาสนา
2. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานะทางสังคมของเจ้าชายสิทธัตถะ สามารถเล่าประวัติพระอัสสชิ พระกัศยปโคตมิเถรี พระนางมัลลิกา หมอชีวกโกมารภัจจ์ พระนาคเสนเถระ พระยามิถินท์ สมเด็จพระวันรัต (เฮง เขมจารี) หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต อาจารย์ สุชีพ ปุญญานุภาพ พระเวสสันดรชาดก ตลอดจนสามารถเลือกสรรคุณธรรมของท่านเหล่านั้นมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้
3. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในพระรัตนตรัย คุณค่าของพระรัตนตรัย อริยสัจ 4 สังคหัตถ์
4. ชั้น 5 และมงคลชีวิต บางข้อที่กำหนดให้ศึกษา มาประยุกต์ใช้ชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี
4. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา

หัวข้อหน่วยการเรียนรู้

1. ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา
 - สังคมชมพูทวีปและศาสนคติในสมัยก่อนพระพุทธเจ้า
 - ความสำคัญของพระพุทธศาสนา
2. พุทธประวัติ พระสาวก สาวิกาและชาวพุทธตัวอย่าง
 - พุทธประวัติ
 - ประวัติพระพุทธรูป สาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง
 - ชาดก
3. หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
 - พระรัตนตรัย (ความหมายและคุณค่า)
 - อริยสัจ 4
4. พุทธศาสนสุภาษิต คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนาและพระไตรปิฎก
 - พุทธศาสนสุภาษิต
 - คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา
 - พระไตรปิฎก

กิจกรรมการเรียนการสอน

- การสอน โดยการบรรยายในลักษณะพรรณนาโวหาร

- การสอนแบบแบ่งกลุ่มค้นคว้าทำรายงานและอภิปราย
- การสอน โดยให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในขณะบรรยาย
- การสอน โดยการยกตัวอย่างจากข่าวประจำวันทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ
- การสอน โดยวิธีถาม-ตอบ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ
- การสอน โดยให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง
- การสอน โดยการเล่าจากประสบการณ์จริง

การวัดและประเมินผล

คะแนนเก็บระหว่างภาค : คะแนนสอบปลายภาค =	80 : 20 แบ่งเป็น
คะแนนเก็บระหว่างภาค ทำแบบทดสอบเก็บคะแนน	40 คะแนน
คะแนนสอบกลางภาค -	
กิจกรรมระหว่างเรียน ค้นคว้า/ทำรายงาน	20 คะแนน
กิจกรรมทางพระพุทธศาสนา (ทำดีเพื่อพ่อ)	10 คะแนน
คะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์	10 คะแนน
คะแนนสอบปลายภาค	20 คะแนน

หนังสืออ้างอิงและเอกสารประกอบการสอน

- พุทธธรรม : พระราชวรมุนี (ประยูรค์ ปยุตโต)
- ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา : พระโสภณคณาภรณ์ (ระแบบ ฐิตญาโณ)
- พุทธประวัติ เล่ม 1-2 : สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส
- พุทธศาสนสุภาษิต เล่ม 1-3 : มหามกุฏราชวิทยาลัย
- ศาสนพิธี เล่ม 1-2 : องค์การศึกษา กรมการศาสนา
- พระไตรปิฎกฉบับประชาชน : สุชีพ ปุญญานุภาพ